

VIZSGÁLATI SZEMPONTOK
VESZÉLYES ANYAGGAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK
ORSZÁGOS CÉLVIZSGÁLATA
2024.

1. MUNKAHELYEK KIALAKÍTÁSÁNAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

- 1.1.** Tartottak munkavédelmi képviselő választást annál a munkáltatónál, ahol a munkavállalók létszáma legalább húsz fő?
[Mvt. 70/A. § (1) a) pont]
- 1.2.** A megválasztott munkavédelmi képviselő részt vett az ellenőrzésen?
[Mvt. 72. § (2) g) pont]
- 1.3.** A közlekedési útvonalakon, illetve ezek környezetében biztosított a biztonságos közlekedés?
[Mvt. 36. § (1); 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 12. § és 22. §]
- 1.4.** A munkavállalók számára biztosított olyan pihenő-/tartózkodóhely, ahol higiénikus körülmények között étkezhetnek?
[Mvt. 24. § b) pont; 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 16. §]
- 1.5.** Minden munkavállaló részére biztosított-e megfelelő mennyiségű és az egészségügyi előírásoknak megfelelő minőségű ivóvíz?
[Mvt. 24. § a) pont; 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 23. §]
- 1.6.** Illemhely-használati lehetőség biztosított a munkavállalók számára?
[Mvt. 24. § b) pont; 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 19. §]
- 1.7.** A munka jellegének megfelelő tisztálkodási lehetőség rendelkezésre áll?
[Mvt. 24. § b) pont; 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 19. §]
- 1.8.** Rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyag [55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 3. § 1., 2., 3., pontjaiban meghatározott] használata esetén, elegendő számú és alkalmas szociális helyiség, fekete-fehér rendszerű öltöző-mosdó-zuhanyzó áll rendelkezésre, ahol biztosított, hogy a munkavállaló csak megfelelő tisztálkodás után hagyja el a területet?
[3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 18. §., 19. §., 55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 11. § (1) d), e), pontok]
- 1.9.** Szabadtéri munkahelyen történő munkavégzés esetén biztosított, hogy a munkavállalók védve legyenek az időjárás káros következményeitől, a lehulló tárgyaktól, valamint a zaj, a por, a gázok vagy a gőzök ártalmas hatásaitól?
[3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 22. § (2)]
- 1.10.** Szabadtéri munkahelyen történő munkavégzés esetén biztosított, hogy a munkavállalók veszély esetén gyorsan el tudják hagyni a munkavégzés helyét, vagy gyorsan segítséget kaphassanak?
[3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 22. § (2)]

- 1.11.** A munkahely higiénés állapota megfelelő? Azokon a munkahelyeken, ahol a munkavállaló veszélyes anyaggal, készítménnyel kerülhet érintkezésbe műszakonként legalább egyszeri takarítás megtörténik?
[Mvt. 25. §; 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 2. § (5)]
- 1.12.** Teljesül az a követelmény, hogy ahol a veszélyes anyagok, készítmények pora szennyezheti a munkakörnyezetet és ezzel a munkavállaló érintkezésbe kerülhet, a takarítást oly módon végzik, hogy újabb veszélyforrást ne eredményezzen?
[3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 2. § (5)]
- 1.13.** A munkahelyen biztosítottak az elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételei?
[Mvt. 46.§; 3/2002. (II. 8.) SzCsM–EüM együttes rendelet 20. §]

2. A MUNKAFOLYAMATOK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

- 2.1.** A tevékenység során használt határértékkel szabályozott veszélyes anyagok dokumentációjának ellenőrzése. (Biztonsági Adatlap; Expozíciós koncentráció mérése a munkavállaló légzéscsatornájában; Biológiai expozíciós/hatásmutatók mérése; megfelelő légzésvédelem, szemvédelem, bőrvédelem biztosítása; expozíciós nyilvántartás; védőeszköz juttatási rend; kémiai kockázatelemzés; oktatás tájékoztatás; munkaköri alkalmassági vizsgálatok rendje; foglalkozási mérgezés, fokozott expozíció előfordulása; kockázatkezelési intézkedések; bejelentések)
- 2.2.** Amennyiben a légtér szennyezés megakadályozására, a technológia során keletkezett por és egyéb szennyező anyag elszívására helyi elszívás szükséges, az biztosított? [Mvt. 32. §; 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 6. §; 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 8. §; 55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 7. §]
- 2.3.** Zárt technológia alkalmazása esetén, amennyiben a zárt rendszer – például hiba/elakadás miatt – megnyitásra kerül, a por/gáz/gőz veszélyes anyag légtérbe történő kijutása műszaki vagy egyéb, egyéni védelmi intézkedéssel megakadályozásra kerül, és ezáltal biztosított-e az ott munkát végzők egészségének megfelelő védelme a légtérbe került por/gáz/gőz, veszélyes anyag esetén?
[Mvt. 32. §; 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 6. §; 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 8. §; 55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 7. §]
- 2.4.** A veszélyes anyag/keverék tárolása megfelelő? (Előfordul lezáratlan, expozíciót jelentő, valamint nem beazonosítható, vagy élelmiszer tárolására szolgáló edényzetben történő veszélyes anyag tárolás?)
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 6. § (3) g) pont, 12. §, 15. §]
- 2.5.** A vegyi anyag zárt rendszerű továbbítására használt berendezés, valamint a vegyi anyag tartályos tárolására használt berendezés rendszeres és folyamatos műszaki karbantartásáról, rendszeres ellenőrzéséről a munkavállaló egészségére veszélyt jelentő hiba, szivárgás lehető legrövidebb időn belül történő elhárításáról a munkáltató gondoskodott?
[3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 2. § (6) a) pont]

- 2.6.** A veszélyes anyag továbbítására használt berendezés (csőhálózat) tiszta teret nem érintve került kialakításra? (Így nem jelent további expozíciót pl. egy esetleges meghibásodás esetén, melyet a munkáltató nem érzékel.)
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 6. §. (3) b) c) pontok]
- 2.7.** Figyelmeztető és biztonsági jelzések kihelyezésre kerültek arra vonatkozóan, hogy a munkavállaló rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyag hatásának van, vagy lehet kitéve?
[55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 7. § (4) 12) pont]
- 2.8.** Ha a veszélyes anyag tárolására és szállítására szolgáló tárolóedény, tartály és csővezeték a mérete vagy a csomagolás jellege következtében a tartalmának megfelelő címkézésre vagy megjelölésre nem alkalmas, vagy nincs az előírásoknak megfelelően megjelölve, a munkavállalók által értett, hatékony, felismerhetőségi jelek elhelyezéséről gondoskodott a munkáltató, a tartalmának, jellegének és a veszély egyértelmű azonosítása érdekében?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 15. §]
- 2.9.** Biztosított elegendő mennyiségű és minőségű, egészséget nem károsító levegő, figyelembe véve az alkalmazott munkamódszereket és a munkavállalók fizikai megterhelését?
[Mvt. 33. § (1); 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 6. § (1); 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 5. § (4) b) pont]
- 2.10.** A szellőztetés céljára szolgáló túlnyomásos, kiegyenlített, depressziós szellőztetést biztosító rendszerek megfelelő működését, időszakos, ellenőrző felülvizsgálat keretében mérésekkel ellenőrizték?
[3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 6. § (7)]
- 2.11.** A szellőztető rendszer, valamint a helyi elszívó rendszer működőképes állapotban van az ellenőrzés során?
[3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 6. §. (4) a) pont]
- 2.12.** A szellőztető rendszer, valamint a helyi elszívó rendszer az elvégzett mérések alapján megfelelő hatékonysággal működik?
[3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 6. §. (4) a) pont]
- 2.13.** A munkáltató gondoskodik az elszívó rendszer, helyi elszívó rendszeres tisztításáról karbantartásáról, oly módon, hogy az további expozíciót ne jelentsen?
[3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM együttes rendelet 6. § (4) c) d) pontok]
- 2.14.** Beszállással végzett munka előfordul az ellenőrzött munkáltatónál?
[MSZ-09-57.0033-1990. 1.2. pont]
- 2.15.** Beszállással végzett munkavégzés során a munkavállalók az alábbi veszélyek közül melyeknek vannak kitéve?
[MSZ-09-57.0033-1990. 2. pont]
- veszélyes koncentrációjú gázok, gőzök, porok;
 - fulladást okozó oxigénhiány;
 - mérgező anyagok;
 - tűz és robbanásveszélyes gázok, gőzök, porok;
 - forgó mozgó szerkezetek;
 - villamos berendezés jelenléte;
 - radioaktív sugárzás;
 - tűz keletkezésének lehetősége.

- 2.16.** Beszállással végzett munkavégzéshez beszállási engedély rendelkezésre áll, megfelelő tartalommal?
[MSZ-09-57.0033-1990. 6.1.1. pont]
- 2.17.** Légtérelmzés a beszállásos munkavégzés megkezdése előtt történt?
[MSZ-09-57.0033-1990. 3.3. pont]
- 2.18.** A beszállással végzett munka megkezdése előtt a veszélyes berendezésnek más veszélyes berendezéssel, csővezetékkel való kapcsolatát megszüntették?
[MSZ-09-57.0033-1990. 3.2.1. pont]
- 2.19.** A beszállással végzett munkával megbízott munkavállaló 18. életévét betöltötte, a munka elvégzéséhez egészségileg és fizikailag alkalmas és érvényes orvosi vizsgálattal rendelkezik?
[MSZ-09-57.0033-1990. 5.1. pont]
- 2.20.** Beszállással végzett munka ideje alatt legalább két, figyeléssel megbízott, mentésre kiképzett és fizikailag alkalmas, elsősegélynyújtási ismeretekkel rendelkező, személy, biztosított?
[MSZ-09-57.0033-1990. 5.2. pont]
- 2.21.** A beszállással történő munkavégzéshez irányító személy kijelölésre került?
[Mvt. 51. § (4)]
- 2.22.** Beszállásos munkavégzéshez az expozíciónak és a munkavállalói létszámnak megfelelő egyéni védőeszköz rendelkezésre áll? (A mentő személyzetnek is?)
[MSZ-09-57.0033-1990. 4. pont]
- 2.23.** A munkavállalókat a beszállással elvégzendő feladatokról, a várható veszélyekről kioktatták?
[MSZ-09-57.0033-1990. 5.1. pont]

3. ÁLTALÁNOS MUNKAEGÉSZSÉGÜGYI KÉRDÉSEK

- 3.1.** A munkavállalók rendelkeznek érvényes munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálattal?
[Mvt. 49. § (1) d) pont; 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 13. §]
- 3.2.** A BEM (biológiai expozíciós mutató) köteles vegyi anyagok esetén az előírt vizsgálatokat elvégezték?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 4. § (2) pont, 3. számú melléklet]
- 3.3.** Az itt dolgozó munkavállalók számára a munkáltató biztosítja az expozíciónak megfelelő egyéni védőeszközt?
[65/1999 (XII. 22.) EüM rendelet 3. § (1)]
- 3.4.** A munkáltató ellenőrzi az egyéni védőeszközök használatát?
[65/1999 (XII. 22.) EüM rendelet 3. § (1)]
- 3.5.** Biztosított az egyéni védőeszközök használhatóságát, védelmi képességét biztosító megfelelő higiénés állapot?
[Mvt. 54. § (7) g) pont]
- 3.6.** Az elhasznált egyéni védőeszközt veszélyes hulladékként kezelik, a tárolásuk, kezelésük további expozíciót megelőzve megfelelően történik?
[65/1999 (XII. 22.) EüM rendelet 5. § (1) a) pont, 7. §; 55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 7. § (4) 15., 16.) pontok]
- 3.7.** A veszélyes anyagok valamint a hulladék megfelelő kezelésére, tárolására, elszállítására vonatkozóan megfelelő munkafolyamat került kialakításra?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 6. § (3) g) pont]
- 3.8.** A munkafolyamat befejeztével a munkavállaló szennyezett ruhával, egyéni védőeszközzel érint (kontaminálhat) tiszta teret?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 6. § (3) c), g) pontok]
- 3.9.** A munkáltató megfelelő műszaki intézkedésekkel biztosítja az expozíció elleni hatékony védekezést?
[Mvt. 32. §; 3/2002. (II. 8.) SZCSM–EüM együttes rendelet 6. §; 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 8. §; 55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 7. §]
- 3.10.** Szervezési intézkedések történtek az expozíciónak kitett munkavállalók számának minimumra csökkentése érdekében és az expozíció idejének csökkentésére?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 6. § (3) a), c), d) pontok; 55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 6. § (1), 7. § (4)]

4. A DOKUMENTÁCIÓKRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS KÉRDÉSEK

- 4.1. A veszélyes anyagok/keverékek biztonsági adatlapjai rendelkezésre állnak?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 5. § (3)]
- 4.2. A Biztonsági Adatlap alapú nyilvántartást a munkáltató vezeti?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 10. §.]
- 4.3. A munkáltató rendelkezik expozíciós nyilvántartással?
[Mvt. 63/A §]
- 4.4. Az expozíciós nyilvántartás tartalmazza az ellenőrzés alá vont veszélyes anyagokat a megfelelő adattartalommal?
[Mvt. 63/A §]
- 4.5. A munkáltató rendelkezik a munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálatának rendjét meghatározó írásos dokumentummal? Meghatározta a vizsgálatok irányát, gyakoriságát, ideértve BEM vizsgálatokat is?
[33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 15. § (1) a) pont].
- 4.6. A munkáltató készítette a munkahelyen előforduló veszélyes anyagokkal kapcsolatos baleset, üzemzavar és veszélyhelyzet kezelésére megfelelő intézkedési tervet, beleértve a mentési tervet?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 13. §]
- 4.7. A munkáltató gondoskodott **írásban** az egyéni védőeszközök juttatás rendjének szabályozásáról?
[Mvt. 56. §.]
- 4.8. A munkáltató rendelkezik megelőző stratégiával?
[Mvt. 54. § (1) g) pont]
- 4.9. A munkáltató rendelkezik a veszélyes anyag munka közbeni alkalmazásból eredő kockázatelemzéssel, mely tartalmazza az ellenőrzés során azonosított veszélyes anyagokra vonatkozó kockázatelemzést, valamint a rendkívüli eseményre kiterjedő kockázatelemzést is?
[Mvt. 54. § (2), (8); 5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 5. §]
- 4.10. A kockázatértékelést munkabiztonsági és munkaegészségügyi végzettséggel rendelkező személyek végezték?
[Mvt. 54. § (8)]
- 4.11. A kockázatértékelés dokumentálása megfelelő?
[Mvt. 54. § (5)]
- 4.12. A kockázatértékeléshez figyelembe vették az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (REACH rendelet) megfelelő Biztonsági Adatlapokat?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 5. § (3)]
- 4.13. A kockázatelemzés szakszerű és pontos végrehajtása érdekében a munkáltató gondoskodott a határértékkel rendelkező veszélyes anyagok koncentrációjának légzési zónában, személyi mintavétellel történő méréséről minden veszélyes anyag és minden érintett munkavállalóra vonatkozóan?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 5. § (4) b) pont]
- 4.14. A kémiai kockázatelemzés szakszerű és pontos végrehajtása érdekében a munkáltató gondoskodott a biológiai expozíciós mutató (BEM) elvégzéséről minden határértékkel rendelkező veszélyes anyag és minden érintett munkavállaló vonatkozásában? [5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 5. § (4) d) pont]

- 4.15. A munkáltató **írásban** tájékoztatta a munkavállalót, hogy rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító anyaggal kívánja foglalkoztatni, vagy foglalkoztatja?
[55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 5. § (16)]
- 4.16. A munkáltató a foglalkozási eredetű rákkeltő anyagok elleni védekezésről és az általuk okozott egészségkárosodások megelőzéséről szóló jogszabályban meghatározott rákkeltővel végzett tevékenységét, minden általa használt rákkeltő anyagra kiterjedően a munkavédelmi hatóság részére bejelentette?
[Mvt. 63/C. § (1)]
- 4.17. A munkáltató gondoskodik a munkavállaló és a munkavédelmi képviselők – **rákkeltő, mutagén, reprodukciót károsító anyagok** használatával kapcsolatos – oktatásáról és képzéséről, és ennek keretében írásban, szükség esetén szóban megfelelő tájékoztatást ad az érintett munkavállalóknak az általuk értett nyelven?
[55/2023. (XII. 28.) GFM rendelet 12. § (1)]
[Az oktatás teljes körű, ha kitér:
- a rákkeltő(k), mutagén vagy reprodukciót károsító anyag hatásairól, kockázatairól, valamint a dohányzás, az alkoholfogyasztás és az életmód okozta kockázattövelő hatásokról és többletkockázatokról,
 - az expozíció elkerülésére és csökkentésére alkalmazandó óvintézkedésekről a munkahelyen, illetve létesítményen belül,
 - az expozíció és a kockázat csökkentésére szolgáló előírásokról,
 - az egyéni védőeszközök használatáról és viseléséről,
 - a munkavállalók magatartásáról, feladatairól baleset, havária, katasztrófa esetén,
 - havária, katasztrófa esetén a mentőszemélyzet által teendő intézkedésekről.]
- 4.18. A munkáltató minden munkavállalóra kiterjedően eleget tesz a munkavédelmi oktatással kapcsolatos kötelezettségének?
[Mvt. 55. §, 42. § a) pont]
- 4.19. Az exponált munkavállalók kaptak tájékoztatást a munkahelyen előforduló veszélyes anyagokra, az egészségre és a biztonságra ható kockázatokra, a határértékekre vonatkozóan?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 14. §]
- 4.20. Az munkavállalók kaptak tájékoztatást védőintézkedésekről és egyéb teendőkről, amelyek ismeretében képesek megfelelően védekezni és munkatársaikat is megvédeni?
[5/2020. (II. 6.) ITM rendelet 14. §]
- 4.21. A munkáltató írásban meghatározta azokat a munkaköröket, melyekben sérülékeny csoportba tartozó munkavállaló nem foglalkoztatható?
[33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 15. §. (1) b) pont]
-

5. AZ ELLENŐRZÖTT TECHNOLÓGIA SORÁN HASZNÁLT GÉPEK MUNKABIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEI

- 5.1. A gépek rendelkeznek-e magyar nyelvű üzemeltetési **dokumentációval** (gépkönyv, kezelési utasítás)?
[Mvt. 39. § (1)]
- 5.2. A veszélyes gépek **munkavédelmi üzembe helyezése** megtörtént?
[Mvt. 18. § (3) 21. § (1)]
- 5.3. A veszélyes gépek **időszakos biztonsági felülvizsgálatát** elvégezték?
[Mvt. 23. § (1)]
- 5.4. A veszélyes technológia **munkavédelmi üzembe helyezése** megtörtént?
[Mvt. 21. § (1)]
- 5.5. A veszélyes technológia **időszakos biztonsági felülvizsgálatát** elvégezték?
[Mvt. 23. § (1)]
- 5.6. Megvalósították-e az **energia kimaradás** utáni újraindítás következtében fennálló veszélyek elleni védelmet?
[10/2016. (IV.5) NGM rendelet 14. §; MSZ EN 60204-1:2019 szabvány 7.5. pont]
- 5.7. A **vészkipcsoló berendezés** kezelőelemei úgy kerültek elhelyezésre, hogy azt a kezelő (kezelők), továbbá más, a veszély bekövetkezését észlelő személyek könnyen elérhessék és veszélytelenül működtethessék?
[10/2016. (IV.5) NGM rendelet 7. § (5)]
- 5.8. Villamos meghajtású gépen a működtető **nyomógombok színei**, jelölései megfelelnek a szabványi előírásoknak?
[MSZ EN 60204-1:2019 szabvány 10.2.1. pont]
- 5.9. Az ellenőrzött gép mozgó részei el vannak látva biztonsági berendezéssel, amely elhatárolja a veszélyes teret, vagy leállítja a veszélyes rész mozgását a veszélyes tér elérése előtt?
[10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 9. §]
- 5.10. A munkaeszköznek a magas vagy alacsony hőmérsékletű részeit ellátták megfelelő védelemmel, amely megakadályozza az érintést vagy a túlzott megközelítést?
[10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 11. §]
- 5.11. A munkahelyen használt gépek kifestültségű erősáramú villamos berendezései közvetett érintés elleni védelmének ellenőrzéséről villamos biztonsági felülvizsgálat keretében, előírt gyakorisággal gondoskodtak?
[10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 19. §]
- 5.12. A munkahely villamos hálózata közvetett érintés elleni védelmének ellenőrzéséről, villamos biztonsági felülvizsgálat keretében előírt gyakorisággal gondoskodtak?
[10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 19. §]
- 5.13. A munkavállaló biztonsága érdekében a munkaeszközökön alkalmazott jelölések, figyelmeztető jelzések, egyértelműek, könnyen észrevehetőek és a munkavállaló által érthetőnek elhelyezésre kerültek?
[10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet 12. §]
- 5.14. A gépek villamos tápvezetékei a fellépő mechanikai, hő illetve vegyi hatások elleni védelemmel rendelkeznek?
[MSZ EN 60204-1 6.2.3. pontja]